Ч. 294 (14.543). Львів, четвер 31. грудня 1936. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячна	5·00 зол.
Чвертьрічна	15·00 „
Піврічна	30·00 „
Річна	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чанкайшек залишився начальним вождом.

ЗДАЄТЬСЯ УСТУПИТЬ ЗІ СТАНОВИЩА ПРЕМІЄРА.

Як повідомляє Домеї, виконавчий комітет Куомінтангу видвигнув одноголосно димісію Чанкайшека. Той останній залишиться головою військового комітету, але правдоподібно зречеться головства у виконавчому комітеті, де на його місце прийшов би Ванчінвей або Ванво. Виконавчий комітет дав Чанкайшекові одномісячну відпустку для поратування здоровля і поручив окремій комісії прослідити справу арештування премієра.

Єгипет побільшує армію та укріплює побережжа.

ПРОТИБРИТІЙСЬКА ПРОПАҐАНДА В ІРАКУ.

Нині відбулося перше засідання ради національної оборони. Предметом нарад була реорґанізація египетської армії, яку за 3 роки мають побільшити до 30.000 та вивінувати її у модерне воєнне знаряддя; все те коштуватиме 7,000.000 фунтів. Побережжа Середземного і Червоного Моря укріплять.

Вожд арабських партизанів у Палестині Фавдзі ель Кавдзі, який тепер виїхав до Багдаду, веде завзяту протибритійську пропаґанду; він публично взиває прогнати анґлійців з усіх арабських країв, а жидів — з Палестини.

Фавдзі почав творити військову орґанізацію арабської молоді.

Злучені Держави заборонять вивозити зброю до Еспанії.

Як повідомляє Авас, державний департамент дозволив вивезти складові частини літаків, з яких можна зложити 19 апаратів. Той транспорт призначений для одної голяндської фірми і голяндський пароплав „Президент Гардінґ" перевезе його до Гавру.

Куди спрямують транспорт відтіля — невідомо. Преса припускає, що до Еспанії; голяндська фірма відмовляє всяких вияснень.

Хоча голова американської фірми, яка продала літаки до Гавру, заявив, що йде тут про пасажирські літаки, які годі замінити на військові, та вістка викликала велике враження в американських парляментарних колах, бо загально припускають, що літаки таки призначені для Еспанії. Якщо виявиться, що воно справді так, необхідно буде перешкодити новим законом або президентським декретом.

Предсідник сенатської комісії закордонних справ Пітман заявив навіть, що він сам опрацював

проект закону про заборону вивозу зброї для еспанських армій

і представить його конгресові вже 5. січня. Він сподівається, що його законопроект скоро ухвалять і тому

ще вдасться затримати експедицію зброї та літаків,

що їх державний департамент дозволив вислати ще 28. ц. м. Законопроект Пітмана передбачує заборону постачати зброю не лише для міжнародніх воєн, але й для громадянських, себто таких, де: 1) повстанчі війська займають частину території; 2) мають власний уряд; 3) хочаб одна з воюючих сторін дістає поміч зі закордону.

У Льондоні навіть говорили, що

британський посол інтервеніював у Вашинґтоні, щоб американський уряд шанував невтральність супроти Еспанії,

але урядово ту чутку заперечують.

Клопоти посолки валенсійського уряду.

Пані Паленсія, яку валенсійський уряд заіменував новим послом при шведському уряді, приїхала до Стокгольму, але з прикрістю ствердила, що не може заняти будинку посольства, бо відтіля не хоче випровадитися давній посол, якого валенсійський уряд відкликав. П. Паленсія відвідала вчора шведського міністра закорд. справ. Не знати, що станеться з будинком еспанського посольства.

—о—

До кращого чи гіршого?

II.

У вчорашній статті казали ми про становище офіціяльних польських чинників. Перейдім з черги до другого елементу, себто до польського громадянства.

У переднормалізаційних часах знали ми, як ділити польське громадянство. Ендеція, соціялісти та людовці по одному боці, по другому леґіоністи, бебеки, словом — увесь табор, званий „санацією". Ця друга група, що „максіма парс фуіт" при здобутті незалежної польської державности, викликувала була спершу деякі надії, що вийшовши зі школи марш. Пілсудського буде ставитись толерантніше і ліберальніше до проблем національної політики, зокрема — шануватиме українців, як поважний політичний чинник. На превеликий жаль, ці надії розвіялись швидко після травня 1926. року, особливо за часів першого і другого „санаційного" сойму, що вийшов із виборів у 1928. та 1930. році. Ще у свіжій памяті дуже прикрі сцени поміж санаційними послами та українськими, дуже прикрі заяви пп. Мейштовича, Незабітовського і ін., не згадуючи про краєву дійсність у літі-осені 1930. року.

Однак справжній натиск, правдивий наступ польських санаційних громадянських кол проти українців помічаємо щойно саме від проголошення заяви польсько-українського замирення! Найліберальніший ніби польський табор, що культивує память власної боротьби за свою державність, змобілізувався проти »згоди з другим народом у Польщі у моменті, коли назріли обставини для тієї згоди!

Годі просто зрозуміти як „Звйонзек офіцерув резерви", або „Зажеве" могли ухвалити такі нетолерантні резолюції. Домівки тих організацій прикрашені портретами Пілсудського, — але його визнавці забули про його ідеольогію. Як погодити ті факти зі словами Пілсудського з 1920. року: „Воля країв нами окупованих є для мене рішаючим чинником" а далі „Знаю, що багато поляків не поділяє моїх переконань. Вони приписують немочі ума і серця нехіть деяких наших сусідів стати поляками. Вони — ті сусіди — почувають себе „підсвідомо" поляками, — каже дехто з наших патріотів. Але такими словами промовляли москалі та німці. Вони в подібний спосіб немочі ума і серця приписували відразу поляків до Московщини та Німеччини". І врешті „Привязати їх (неполяків) до Польщі під загрозою батога — ніколи в житті! Булаб це відповідь, що її насильство дає теперішньости, зродженої з насильства минулого". (Й. Пілсудський „Твори, промови, прикази", том 5).

Неодин із зажевяків чи старшин резерви боровся у спільній польсько-українській армії у 1920. році, терпів замолоду під російськими чи німецькими благодатями та слушно співчуває сьогодні долі польської меншини у Чехословаччині чи Німеччині. — а проте не вміє ставитис

Присилайте передплату!

Sygn. VI. I. Pr. 227/36. — Wyciąg z protokółu wspólnego posiedzenia niejawnego. — Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie, w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Głosujący: S. O. T. Będaszewski i S. O. Dr. J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 285 (14535) czasopisma pt.: „Diło" z daty Lwów, dnia 20 grudnia 1936 r., do Sygn. VI. I. Pr. 227/36 na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 grudnia 1936 r., po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 18 grudnia 1936 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma pt: „Diło" Nr. 285 z daty Lwów, dnia 20 grudnia 1936 r., zawierającego w artykule pt: „Prawosławia u Polszczi nad berehom propasty", a). w ustępie od słów: „Ce wykłykuje" — do słów: „pryrodnyj rozwij", — b). w ustępie od słów: „Za wyniatkom" — do słów: „ordynaria u Grodni", — c). w ustępie od słów: „Osoba ep. Antonia" — do końca artykułu, znamiona wystepku z art. 170 k.k. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. — Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z dnia 17 grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. — Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie fałszywych wiadomości o działalności i znaczeniu Prawosławnej Cerkwi w Polsce oraz ustosunkowaniu się do Cerkwi tej władz administracyjnych — mogących wywołać niepokój publiczny. — Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§. 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Ł. Malicki wr. — Protokólant: J. Herszym wr. — Za zgodność: Lipanowicz, kier. sekret.

обєктивно і справедливо до наших справ у Польщі. Є це з одного боку якась настроєва нехіть до українців, з другого боку брак холодного розуміння ваги української справи для держави, в якій ми становимо ок. 20% населення. Доходить сюди ще й третій чинник. Польський патріотизм в Галичині полягає все ще у протиукраїнській боротьбі. Австрійська займанщина була для поляків найлекшою, ціла активність польської суспільности звернена була не проти займанців, лише проти українців. Факт, що в нинішній польській дійсности польське громадянство не займається великими державницькими проблемами, а політичні партії не мають свободи рухів у суспільно-устроєвих справах, є найбільшою причиною продовжування протиукраїнської круціяти: це — так мовити — вияв енергії по лінії найлекшого спротиву. І тут не тільки післятравневий режім не зумів внести нічого нового і корисного, а навпаки — Безпартійний Бльок у Галичині прийняв без застережень шовінізм від ендеків, чим уможливив кільком ендецьким сецесіоністам причалити до ББ, не вирікаючись принципіяльної їхньої ідеольогії. Зло лежить у тому, що польське громадянство у Галичині не вміє вдуматися в зміну, яка в його відносинах з нами зайшла з хвилиною, коли ми опинилися в межах польської держави. Цей факт накладає на нас обовязки супроти держави, але накладає також на поляків обовязки супроти нас, як недержавного народу.

Кольонізаційний наступ це черговий доказ польської короткозорости. Ведеться його з думкою дістати етнічну більшість у Галичині, забуваючи, що дійти до цього можна тільки через боротьбу з українцями, що на довгі-довгі роки виснажуватиме енергію обох сторін, і що заки до цього дійде — може прийти момент, в якому і польська і українська сторона будуть змушені йти рамя об рамя. Чи з перспективою такого необхідного спільного фронту, необхідного у найбільш життєвих інтересах Польщі та українців, варта викликувати сьогодні найгостріший з усіх дотеперішніх конфліктів з українцями?!

Як ученик австрійської державної гімназії з польською мовою навчання брав я участь з товаришами поляками у демонстраціях під німецьким консулятом у Львові з приводу гакатистично-кольонізаційної акції німцями на Познанщині. Проголошувані тепер поляками декларації у земельній та кольонізаційній справі живо пригадують мені ті давні часи. Суспільність польську містифікується такими аргументами: „Українців у Польщі (офіціяльно) 14.3 відсотків. Парцельовану землю у Галичині можна їм продавати хіба у такім самім відсотку!“ Я чув і такий вислів: „Поляків на етнічно-українській території у Галичині треба збільшити до числа українців, тоді щойно буде рівний старт, а опісля можна їм дати „навіть“ і університет!“ Альтернатива, щоб парцелювати землю відповідно до національного катастру громади, не буває навіть брана під увагу. Характеристичне, що цю акцію веде ціле польське громадянство та що прилучується до неї польське землевласництво, що донедавна деклярувало себе як „пілсудчики“. Польське поміщицтво щиро католицьке. Але так само як признавання себе до ідеольогії маршала не торкається його поглядів на національну політику, — так само привязання до спільної нам католицької віри не влекшує ближньої любови до українців. Зрештою, ніхто з нас любови від них не потребує і не вимагає. Дивно тільки, що вони мають таку коротку память: вони нетямущі свого роду і добробуту, в якому жили на цій землі сотки літ спершу завдяки панщині, опісля завдяки праці українських і слуг і робітників, денних та сезонових наймитів, які своїм трудом, своїм потом утримували їх. Сьогодні ті пани лепечуть про перехід тої землі — у руки спроваджуваних кольоністів. Це вже з їх сторони не тільки брак льояльности супроти українського народу, це називається зовсім інакше і багато поганіше.

Всі алярми про загрожений будь то би польський стан посідання у Галичині, наскільки вони не є тільки тактичним маневром, — нещирі і безпідставні. Тут виринає наглядно ріжниця між довоєнними та теперішніми часами. Польська державна рація забезпечена фактом державної суверенности. Громадяни поляки мають всюди першенство перед українцями, мало того, заняли вони місця належні українцям з рації їх відвічних прав до життя на цій землі. Вступитися з тих становищ, що їх передтим ніколи поляки не мали, не значить поменшити польський стан посідання — а тільки і виключно признати справедливі домагання співгромадян того краю і держави. Трудно припускати, що поляки, котрих не зуміла засимілювати ні російська ні німецька екстермінаційна політика, будуть лякатися асиміляції зі сторони українського народу! Тому польський дефетизм просто незрозумілий.

Не від речі буде пригадати польському громадянству ст. І. уст. 1. і ст. VI. уст. 2. конституційного закону, які кажуть: „Держава є спільним добром усіх громадян“ і що „ні походження, ні віра, ні національність не можуть бути причиною обмежених прав“. Не є хіба обмеженням прав поляків, коли ми домагаємося для нашої молоді українських шкіл, але суворим обмеженням наших прав природних і законних є, коли наша молодь не має достаточної скількости шкіл усіх ступнів і видів. Що наш стан посідання у шкільництві впав на 20% стану довоєнного — про це каже офіціяльна польська ститистика.

Тих галицьких поляків, які твердять, що жадаємо більше ніж нам належиться, дозволю собі спитати, в котрім повіті галицьких воєвідств можуть мені вказати відповідний процентовому числу населення відсоток українців у територіяльній самоуправі?! Навпаки, нотерійно відомі є випадки, що солтиса чи війта поляка імпортовано, хоч у громаді був українець з ліпшими кваліфікаціями чесного і розумного самоуправного діяча.

Острах польського громадянства каже, що є в нас стихійна сила, яка видно може загрожувати навіть переможцям. Ало чи висновок з цього такий, що треба ту силу ламати, — чи звертати у річище, корисне обом сторонам? Відповідь може дати тільки польське громадянство, яке на жаль дуже неохоче вглядати в суть проблеми. А суть проблеми польсько-українських взаємин така: чи має їти до кращого чи гіршого?! Коли так стоїть справа 1½ року від початку „нормалізації“, то зле стоїть справа з „нормалізацією“.

Володимир Соловій.

Чи майбутня форма російського уряду байдужа?

ФАШИСТ СТАВИТЬ ЗАПИТИ ГІТЛЕРІВЦЕВІ.

(Від нашого власного кореспондента).

Рим, 22. грудня 1936.

Відомий італійський журналіст Енріко Інсабато помістив статтю у „Корієре Діпльоматіко е Консоляре“ п. з. „Деякі запити до Альфреда Розенберга“. З огляду на її оригінальний підхід до питання подаємо її в цілости.

„Альфред Розенберг, що дав своїм тонким змислом причинок основної ваги до ідеольогічного сформування нацизму, коли його спитав раз представник часопису „XX. Siecle“ з Брюссель, заявив між іншим:

„Ми не хочемо війни з У. Р. С. С. Нехай росіяни правлять собою як хочуть. Одначе не можемо допустити до того, щоби комінтерн продовжував свою працю европейського розкладу, накидаючи нам свої варварські гасла. Ми поконали остаточно комунізм. Одначе ми є не лише німцями, але також ще й добрими европейцями. І через те ми протиставимося рішуче розкладовій праці Москви“.

З цим ми зовсім згідні.

Італія певно не була остання, що піднесла стяг проти большевизму, та певно не буде першою, що звине цей стяг, доки не мине небезпека для европейської культури, в найширшім значінню цього слова, доти Італія стоятиме на своєму місці у боротьбі. Та коли для Німеччини боротьба проти комінтерну може бути, в кінці кінців, не лише програмою оборони, але також програмою поширення свого впливу на схід, тимто програмою конструктивною, для інших народів середньо-східньої Европи, не лише боротьба проти большевицької ідеольогії є проблемою, а існує також проблема території, яка матеріяльно творить підставу большевизму себто У. Р. С. С.

Большевицька ідеольогія є безперечно руїнницькою і треба її поборювати так, як це зуміла зробити в першій мірі фашизм, опісля нацизм; та вона небезпечна і загрозлива лише тому, що диспонує військом, господарством і диплъоматією У. Р. С. С.-у. Якби большевизм не мав своєї убі консістам в тій безмежній країні і не піддавався би приказам Москви та не розпоряджав своїми тайними фондами,то певно не мав би був чести бачити, як повстають у стількох краях товариства снобістичних „приятелів У. Р. С. С.-у“.

Тимто природним стає питання, яке ставлять собі трівожно інші держави, головно ті, які безпосередно межують з У. Р. С. С. (а до них можна зачислити також й Туреччину, Персію і Японію): Чи большевизм, як такий, позбавлений своєї територіяльної підстави, себто У. Р. С. С., є небезпекою, яка вимагає ідеольогічного хрестоносного походу, або чи вистарчили би може проти нього відповідні засоби чуйної поліції?

Чи У. Р. С. С., без большевизму, перемінившись, припустім, у царство з новою ідеольогією, націоналістичною або расовою, перестав би, силою самого факту, представляти загрозу? Чи не повторялося вже тисячу разів, також і в Німеччині те, що комунізм це лише нова маска царистичного панславізму?

Чи на останніх демонстраціях в Москві за конституцією не маяли може, чи не вперше, побіч червоних прапорів, також патріотичні прапори старої Росії?

Чи нову конституцію випрацювали може з метою обєднати У. Р. С. С.?

Чи французька масонерія, і жиди, і церква анґліканська не рішили недавно і то рішуче, помагати всій еволюції федерації совітсько-соціялістичних републик у напрямі до великої та сильної; зєднаної демократії,яка зможе стати противагою разом з іншими демократіями, союзові тоталітарних країв?

А славянські краї, які досі відмовлялися признати совітський уряд, чи і надалі не признавати муть Росії прибраної в демократію?

А інші краї, як Фінляндія, Польща, Румунія Туреччина і т. д., зможуть завтра повести в даній напрямі свою політику без конструктивної програми, не знаючи яка доля чекає народи немосковські, нині приковані до У. Р. С. С.?

Альфред Розенберґ каже, що Німеччина ставиться байдуже до форми уряду, який росіяни можуть собі вибрати: що не хоче війни з У. Р. С. С. Не можемо нічого мати проти того, що торкається властивої Росії, себто етнографічної Росії, та треба всеж мати пояснення: чи У. Р. С. С. є може Росією? або точніше, чи Росія включає цілий У. Р. С. С.? Тільки відповідь на ці питання може нам розяснити, чи можливий є успіх нового наступу, який підготовляє жидівсько-анґліканськo-масонський фронт“.

Н. С. С.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Дальше спроваджують кольоністів.

Теляче — це тихе, спокійне подільське село у підгаєцькому повіті. Праця в читальні, кооперативах, молочарні, „Сільськім Господарі" та інших організаціях, плила тихо, незамітно, аж до кінця 1934 р. Щойно з початком 1935 р. продажа фільварку Земському Товариству Парцеляційному у Львові сколихнула спокійним селом. Одночасно ожили надії халупників та малоземельних селян на купно кусника землі при нагоді парцеляції фільварку. Якеж було їх розчарування, коли по кількамісячнім урядуванні повновласника згаданого т-ва, яке є парцеляційним банком, і по виповненні всіх вимаганих формальностей, селяни дістали відмовну відповідь. Не даючи за виграну, селяни почали звертатись просто до банку до Львова. Навіть солтис урядово звернувся письменно до Львова з проханням, щоби громадянам з Телячого продавали землю. — На ці заходи приходили постійно відповіди: „підождіть, справу поладнаємо пізніше"...

І дійсно поладнано її, але ось як:

Фільварок обіймає простору 517 га, з того 402 га ріллі, сіножатей і пасовиськ та 115 га ліса. Якжеж цей фільварок розпарцельовано? Дня 26. жовтня ц. р. затверджено першу серію парцелянтів. Простір обнятий затвердженим виказом обіймає 262 га 47 а 37 м². З того зайшлі кольоністи з корінної Польщі дістали 224 га 70 а 70 м², дві родини місцевих поляків (бо більше їх нема!) 3 га 99 а 63 м², форналі, які мають першенство при купні землі з парцеляції дістали лише 14 га 71 а 36 м², на Т.Ш.Л., костел, цвинтар для кольоністів, дороги і т. д. приділено 10 га 66 а 46 м², а українські селяни дістали з ласки 8 га 39 а 23 м², себто трішки більше, ніж 3% розпарцельованої землі (3.2%)!

У другій серії парцелянтів, яка закінчить уже парцеляцію і яку в найкоротшому часі затвердить староста, цей відсоток землі для українських селян ще менший.

Тепер друга справа — продаж ліса. Коли селяни побачили, що ріллі не дістануть, кинулись купувати ліс, радше корчі, які називають чомусьто лісом. З цією метою заключили з З. Т. П. через своїх повновласників о. Осипа Рибачука і Михайла Бойка умову купна-продажі 60 га ліса і дали задаток. Одначе староста рішенням з дня 17. 7. 1936 ч. 6/под. не затвердив цієї умови з таких причин:

„1) Projektowany obszar do parcelacji stanowi las, który został uznany decyzją Pana Wojewody za ochronny; 2) Zezwolenie na parcelację lasu może być udzielone jedynie w wypadkach szczególnego interesu publicznego i gospodarczego lasu, a wypadki takie nie zaistniały; 3) W razie rozparcelowania i objęcia tego lasu w posiadanie przez włościan, ci rozpoczną niezwłocznie karczunki i nieprawne zmiany na rolę — mimo ochronnego charakteru lasu".

Відклик від цього рішення відкинув воєвідський уряд у Тернополі. Для пояснення слід додати, що **селяни задумали купити ліс в одній куснику, як неподільну цілість і на нім задумували господарити кооперативним способом, як лісова спілка.**

Ми подали нагі факти, не коментуючи їх. Тепер запитуємо компетентні чинники, чи це шлях до нормалізації? Що задумують зробити компетентні чинники, щоб огірчення і місцевих і доокружних селян не вилилось у небажаній формі для обох сторін?

Василенко.

На еспанських фронтах.

Національні радіостанції повідомляють, що під Теруелем нац. війська перемогли червоних, які відступають, покидаючи чимало військового знаряддя. В Андалюзії нац. війська посунулися вже на 60 км. і йдуть дальше. Під Вілляновеве дель Канада червоні виявили чимало активности, але мусіли відступити з великими втратами, подібно як під Мелянцуеля. На південних відтинках відбито ворожі стежі, що втратили 32 убитих.

Під Корбалеп Кампілльо і Пуерто де Ескадон (на відтинку Теруелю) червоні війська, що їх відбили нац. війська, складалися з міжнародних частин та послуговувалися совітськими повзами. У пров. Хаен нац. війська з Гедармес здобули Льоперу, де згинуло 52 червоних, а чимало попало в полон. В руки нац. військ дісталося 50 крісів.

Комунікат червоних, який появився опівночі, подає, що нац. війська втратили 40 убитих і ранених під Тарасеною (середущий фронт), яку атакували завзято, але безуспішно. На мадридському відтинку нац. армія скріпила вогонь з гармат, моздірів, скорострілів. На відтинку Караванчеля червоні здобули 8 домів, де нац.

ОЛЬГА З ОГОНОВСЬКИХ ЛЕВИЦЬКА

найдорожча подруга д-ра Костя Левицького, адвоката і директора Центрального Кооперативного Банку у Львові,

заснула в Бозі по тяжкій недузі в дні 30. грудня 1936. року у Львові, у 74. році життя.

Похорон найдорожчої Покійної відбудеться в суботу дня 2. січня 1937. року, в годині 2. пополудні з дому смутку при вул. Підвалля ч. 7. II. поверх, на Личаківський цвинтар.

На цей сумний обхід запрошують свояків і знайомих — прибиті тяжким горем

подруг, діти, синова, зяті і внуки.

Надзірна Рада і Дирекція Видавничої Спілки „Діло" висловлюють заступникові голови Надзірної Ради, през. д-рові Костеві Левицькому з приводу смерти Його Дружини — заяву найглибшого співчуття.

З приводу смерти Дружини сеніора українських діячів президента д-ра Костя Левицького — члени Редакції „Діла" висловлюють Йому своє щире співчуття. На свому довгому і трудящому віковому шляху д-р Кость Левицький зазнав чимало важких ударів. Нехай Йому у цій найважчій хвилині потіхою буде свідомість, що його горю співчуває найщиріше все українське громадянство.

ЕДВАРД ҐОЛІЯС. (2)

ШПИНЬКА З МАНШЕТА.

(Докінчення).

Брідфорд заговорив живо:

— Дуже мені прикро, мільорде, що коли я вчора розмовляв з вами про Станлея, ви мені не згадували про таку важну подробицю. Ми тоді звернулиб свої розшуки у зовсім іншому напрямку.

Ґрагам був збентежений.

Сказав Мек Сміт:

— Пане Брідфорд, тут іде теж про нашу професійну честь! Ґрагам твердить, що багато нерозяснених злочинів існують тільки у буйній уяві криміналістів і жадних сензацій читачів брукової преси.

Інспектор відповів.

— Це можливе. Але і це певне, що багато злочинів залишається навіки невиясненими. І саме вони належать до найцікавіших випадків. Та я не можу зрозуміти, як може існувати журналіст або детектив без багатої уяви. Ця уява повинна запалюватись від звичайних фактів, які стверджує холодний критичний ум. Комбінаційний хист і талант робити висновки це на мою думку необхідні прикмети доброго криміналіста. Та не перечу, що і припадок, сліпий припадок, грає теж велику ролю... як це ми бачили недавно на ріжних прикладах з нашої льондонської практики.

Льорд усміхнувся іронічно:

— Добре бодай, що ви признаєте ролю припадку у своїй праці. Але нащо тоді здалися наукові методи досліду?

— Наукові методи потрібні на те, щоб ствердити, що у зібраному ланцюгу всяких доказів бракує одна ланка і що через те не можна засуджувати невинно підозрілих. Так само при зовсім поважній підготовчій науковій праці припадок має своє значіння. Треба мати зовсім певні познаки, щоб ствердити винуватця.

— Вясніть нам точніше свій погляд — прохав Мек Сміт.

Брідфорд устав і заняв позу викладача:

— Возьмім для прикладу якийсь вигаданий приклад. Якийсь високоінтеліґентний мужчина, нежонатий, нараз закохався в жінці свого довголітнього приятеля. Вона зустрічає його почуванням з симпатією. Чоловік відкриває цю симпатію, звертається до того добродія і доходить до гострої виміни думок. Чоловік погрожує скандалом. Уявім собі, що така сцена відбувається в такій кімнаті як ця. Чоловік домагається гостро, щоб приятель покінчив цю історію, а приятель думає над тим, якби заощадити скандалу собі і тій, яку кохає. Отже надити скандалу собі і тій, яку кохає. Отже наприклад, коли чоловік стоїть тут звернений лицем до вінка, нараз рука його суперника доторкнулася стіни, де висить така стріла. Він знає, що у стрілі є смертельна отрута, якої вживали духовники бога Амон-Ра і якою позбувалися всіх тих, що відкривали їх духовницькі таємниці. Той чоловік знає, що одна краплина такої отрути може вбити людину і він ударяє свого противника стрілою у спину. Ударений відвертається. Отрута починає проявляти свій вплив. Ранений паде на стіл і стріла залишає на тафлі стола, як ось тут маленьку рисочку. Далі він зачіпає за край стола і скочується на шкіру леопарда, таку, як ось тут. Коли паде, зачіпає теж одну з маленьких фігурок, зроблених із глини Нілевого намулу.

Всі присутні стежили живо за тим оповіданням і Пірсон перебив настрій окликом:

— Льорд Ґрагам має рацію! Криміналісти мають справді несамовиту фантазію!

Брідфорд, якби не чув цього, говорив далі:

— Прошу подивитись: тут маєте перед собою кусень зломаної стріли. Вона ще зовсім свіжа. А тут — і показав при цьому на стіну вкриту зброєю — знаходилось знаряддя самого злочину.

Він приклякнув і при помочі мікроскопу почав оглядати підлогу:

— А тут у щілинах підлоги можете найти сліди порошку, який при аналізі покажеться намулом з Нілу.

Мек Сміт перебив йому сміючись:

— Дякую вам, Брідфорд. Ваш виклад переконав нас у двох річах: ви маєте дуже багату фантазію і акторський хист.

Детектив не дав себе зупинити і піднесеним голосом говорив далі:

— Ви хочете мати докази, панове? Прошу подивитись тут! Ота липка маса, найдена на столі, яка залишилась після жертви, це як ствердила аналіза — кров. А тут є ще маленькі волоски, біляво-червоні. І щож було далі? Убив

вояки були укріпилися. Червоні здобули містечко Віллянуева де ля Канада і поліпшили свої становища на лінії Вілляфранка—Романіяліяс.

ХОТЯТЬ ЗАВЕСТИ ЛАД У МІСЬКИХ УПРАВАХ.

Валенсійська рада міністрів ухвалила вчора зреорганізувати міське самоврядування: його мали би вибирати партії „людового фронту" і професійні спілки.

На тому самому засіданні рада міністрів приняла димісію віцеміністра внутрішніх справ і шефа виділу безпеки.

——o——

ПОМЕР Б. АВСТРО-УГОРСЬКИЙ НАЧАЛЬНИЙ ВОЖД.

Нині рано помер у 80. році життя архикнязь Фридрих Габсбург. Після війни він поселився у палатці в мадярській місцевости Мадяровар, де й помер.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Португальський премієр Салязар предложить проект буджету на 1937. рік, з поважною надвишкою доходів над видатками. Він підкреслив, що Португалія стала тепер основою ладу і миру в Европі.

Фінляндський міністр закордонних справ мабуть виїде у початках 1937. р. до СССР.

Турецький міністр закордонних справ запропонував скликати раду балканської антанти на 15. лютого.

Французький уряд задумує вести боротьбу зі звишкою цін шляхом реорганізації торговлі.

Ірляндський премієр де Валера заповів, що у найближчому році Ірляндія ухвалить нову конституцію. Тоді залишиться лише одинока перешкода для порозуміння з Великою Британією, а саме Ульстер — частина Ірляндії, підчинена Льондонові.

Бразилійський президент проголосив стан облоги в стейті Матто Гроссо, де вибухли заворушення у звязку з нападом на двох сенаторів з „людового фронту".

Французькі робітники харчевого промислу рішили страйкувати, доки уряд не сповнить їхніх домагань. Завтра переведуть вони голосування над тим, чи страйк має дальше тревати.

Премієр Трансйорданії Гассан Халед Паша помер в Єрусалимі на серцевий удар.

Німеччина продовжила на 1937. рік торговельно-розрахунковий договір з СССР.

ник пробував позбутись своєї жертви. Можете самі зробити висновки! Тут при стіні стояла домовина з мумією. Бачите по колірі тапет, що вона тут стояла. Риска на тапеті вказує, що домовину обертали. Труп вложили до домовини, а мумію, яка там лежала, — Брідфорд показав на шафу — найдете тут. Є це мумія придворного лікаря Енх-Ме-Гора. Якби льорд Ґрагам хотів дозволити нам оглянути, що є у тій шафі...

Ґрагам підскочив, якби хотів кинутись на Брідфорда. Його очі горіли, він поблід.

— Ви збожеволіли, Брідфорд.

Детектив кінчав далі:

— Так, тоді ми малиб повну розвязку таємниці, де щез Станлей. Він був критичного дня тут. Це потверджує моя одна мала знахідка.

І простягнув руку до Ґрагама із шпинькою від маншета, що мала в собі дорогоцінний камінь-беріль.

— Другу таку шпиньку маємо у Скотлянд Ярді.

У тій самій хвилині присутні скрикнули. Статуя Еме-Ветс упала, якби хто її кинув, на Ґрагама і вкрила його своїми відпадками.

Брідфорд побіг за завісу, на тлі якої стояла статуя і сказав:

— Так, мої панове, Еме-Вет, бог померлих покарав смерть Станлея. Припадок буває страшний. Я підслухав телефонічну розмову. І пізнав голос спільника у цьому злочині. Можете його тут оглянути. Це леді Джейн Льоренс, жінка Станлея!

Перекл. в. г.

Українські ремісники у Львові організуються.

Ремісничa молодь м. Львова стає до культурно-освітньої праці. Це доказ, що між нашими ремісниками перемагають здорові думки. На жаль, не багато українських ремісників розуміє як слід вагу абстиненції у щоденному житті. Саме кружок „Відродження" ім. М. Голубця у Львові на Личакові може бути прикладом для всього українського ремісничого загалу. Дня 25. ц. м. відбулися в домівці Т-ва „Будучність" при вул. Личаківській 92. треті з черги заг. збори цього дуже діяльного кружка „Відродження". Збори відкрив голова кружка п. Дм. Мандзевич витаючи делегата централі „Відродження" і представників преси. Делегат централі „Відродження" І. Костюк склав привіт від Головної Ради „Відродження", ред. Богдан Кравців привитав ремісників-відродженців від часописів „Обрії" і „Голосу Нації", п. Я. Гайвас виголосив дуже гарний і змістовий реферат про потребу організації, члени Ради кружка склали звіти з діяльности кружка. По оживленій дискусії виголосив голова Т-ва „Сила" п. Юрій Петречко інформаційний реферат про потребу заснування філії Т-ва „Сила" на Личакові. Хід нарад незвичайно поважний. Видно було, що це культурна, свідома ремісничa молодь радить над своїми важними організаційними справами. Кружок „Відродження" ім. Мих. Голубця продовж цілого року веде дуже оживлену діяльність, на яку складаються: реферати, прогульки, вистави, концерти, забави, кольпортажа відродженецьких видань, щотижневі ширші сходини членів, засідання Ради, читання журналу і видань „Відродження" і т. п. Кружок має невеличкі ощадности і гарну бібліотеку в 134 книжок. Двічі до року кружок бере корпоративну участь в панахиді над могилою свого патрона бл. п. Михайла Голубця, українського ремісника, що згинув у боях за Львів. Праця у кружку йде вперед, дарма, що деяка частина інтелігентної молоді Личаківського передмістя стоїть осторонь від діяльности цього під кожним оглядом дуже активного кружка ремісничої молоді. Кружком по батьківськи опікується п. Дм. Сачинський. До нової Ради кружка вибрано: головою знову п. Дмитра Мандзевича, як членів: Макара Пилипа, Кутного Івана, Стадника Павла, Сколоздру Романа, Васильківську Степанію, Бойківну Гену, Кінаша Дмитра і Сачинського Дмитра.

Працюють над вихованням хліборобської молоді.

КУРС ІНСТРУКТОРІВ ХЛІБОРОБСЬКОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ".

Хліборобський Вишкіл Молоді — це організація хлопців та дівчат при кружках „Сільського Господаря", якої завданям є вивчити цю молодь на добрих господарів та господинь, привчити до громадської праці та виховати на добрих громадян. До цієї молодечої організації належить молодь тільки у позашкільному віці, отже від 14-го року життя. Навчання у Хліборобському Вишколі Молоді триває 4—5 років та поділене на три ступні, що є наче трьома клясами хліборобської школи. Навчання уладжене так, що учнів чи учениць обєднують в окремі Гуртки Хліборобського Вишколу Молоді, які в одному селі творять разом секцію Х. В. М. при кружку „Сільського Господаря". Ці гуртки через самоосвітну і теоретичну підготову агрономами та окремими інструкторами, як також практичним виконуванням власними руками того, чого навчилися, переходять повний вишкіл на практичних господарів та господинь. Часті іспити і з теоретичних відомостей і з практичних праць, публичні закінчення враз з показами осягів молоді, що вона їх досягла поступовим господарюванням, це дальші засоби праці Хліборобського Вишколу Молоді. Отже це не є принагідна праця над молодю, але завершена система навчання, що має докладно вироблену програму, розклад занять, свою власну методику, свою літературу (підручники) і навіть власну газетку „Хліборобська Молодь", що на днях починає четвертий рік видання. Ця організація існує вже пять років, вишколила вже тисячі нашої сільської молоді і над дальшими тисячами саме тепер працює.

„Сільський Господар" привязує величезну вагу до цієї справи і тому віддав свою молодь під керму інжинірів-агрономів, що їх має тепер у краю поверх 60, та окремих інструкторів, що мусять мати закінчену середню освіту, належну господарську підготову та покінчити відповідні курси для Хліборобського Вишколу Молоді.

Такий курс інструкторів Х. В. М. уладив „Сільський Господар" у днях 18—23. грудня ц. р. у Львові, в якому взяло участь 66 учасників, у тому 39 курсантів та 27 курсанток з поверх 40 повітів краю. Курс відбувався щодня рано та пополудні і вечерпав 31 предметів та практичних вправ у 43-ох годинах; викладало на ньому 16 прелегентів, у тому 13 зі „Сільського Господаря" та по одному з Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Центросоюзу і Маслосоюзу.

Курс закінчився 23. грудня вечором роздачею свідоцтв. Курсантів прощали від Т-ва „Сільський Господар" голова Мирон Луцький, від Гол. Секції Х. В. М. д-р Е. Храпливий та від управи курсу інж. А. Романенко, в імені курсантів промовляв інстр. М. Бартків. Інструктори розїхались негайно до своїх місць праці при філіях „Сільського Господаря" у краю, щоб чи то продовжувати працю, чи то її починати з метою виховати розумне та свідоме своїх завдань хліборобське покоління.

——o——

В обороні рідної землі.

В четвер 11. грудня ц. р. відбулося в БЕЛЗІ при повній салі „Народнього Дому" віче у земельній справі, на якому реферував пос. д-р Роман Перфецький. Віче отворив голова ПНК о. Юрій Менцінський, до президії ввійшли Петро Гарах з Белза і Петро Дзік з Белза. По рефераті пос. д-ра Перфецького відбулася дискусія, в якій між іншими забрав слово **Олекса Мельник з Будинина,** вказуючи в ній, що на кольонізацію призначений Тушків. Усі промовці казали про потребу найгостріших засобів парляментарної боротьби в обороні рідної землі аж до зложення посольських мандатів включно на випадок дальшого ведення кольонізації.

Одноголосно прийнято протестаційні резолюції та закінчено віче відспіванням національного гимну.

В неділю 13. грудня ц.р. відбулося в БОБЯТИНІ сокальського повіту під проводом Йосафата Олеська окружне протестаційне віче. Здвиг народу був такий великий, що саля читальні „Просвіти" не помістила учасників, а решта мусіла прислухуватися вічу з майдану перед читальнею. Реферати в земельній справі виголосили пос. д-р Роман Перфецький і д-р Лев Хоминський. В самому Бобоятині призначено до парцеляції 300 га дідичівської землі, з чого ореченням повітової земельної влади з 28. листопада ц. р. ч. 290/36 призначено під кольонізацію чужосторонніми кольоністами 250 га, а лише 50 га призначено на сусідську парцеляцію. Віче відбувалось серед надзвичайно палкої дискусії.

Обговорено ще справу комасації, як протикольонізаційного засобу, і рішено перевести осібну анкету в справі комасації та ухвалено одноголосно протестаційні резолюції проти кольонізації, а за сусідською парцеляцією.

В пятницю 18. грудня ц. р. відбулося в СОКАЛІ в салі „Народної Торговлі" велике повітове віче. Проводив д-р Лев Хомінський, а секретарював п. Франц Козьолковський. Реферат в земельній справі виголосив пос. д-р Роман Перфецький, який заразом зложив звідомлення про авдієнцію делегації загрожених кольонізацією сіл Савчина, Боянич і Бобятина у повітового старости в Сокалі та про свою інтервенцію у власника дібр Бобятина та в Земельному Банку. Після палкої дискусії ухвалено одноголосно відомі протестаційні резолюції та відспівано національний гимн.

В суботу 19. грудня ц. р. відбулося в ЛЮБИЧІ КНАЗІ, равського повіту велике окружне віче під проводом місцевого пароха о. Заяця. Учасників прибуло таке велике число, що саля місцевої читальні „Просвіти" не помістила їх. Референт пос. д-р Роман Перфецький мусів виголосити реферат при вході салі, щоб усі учасники віча могли брати участь в нарадах. У дискусії забирало голос багато селян, після чого ухвалено одноголосно відомі протестаційні резолюції в земельній справі.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Простуда і відмороження.

Зимовою порою організм людини є нараженний на всякі захорінння, звязані з температурою. Недавно згадували ми про додатній вплив зими на людину. Тепер треба згадати і про її недостачі. З них найважніші два: простуда і відмороження.

Простуда не є сама для себе ніякою недугою. Зате вона витворює у людини нахил до занедужання. Найбільш наражені на простуду є віддихові дороги, головно горішні, себто ніс, горло, дишиця і озяви (бронхи). Остудження слизьних блон, що їх покривають, головно, коли воно специяльно нагле, викликує ослаблення їх звичайної відпорности на заразні.

Нормально на слизьних болонах, що покривають віддихові дороги, живе багато ріжних заразнів. В часі, коли відпорність організму не є нічим нарушена, вони є для нього негрізні. З хвилиною, коли зменшується ця відпорність, нпр. по наглій простуді віддихових доріг, вони мають перевагу над ослабленим організмом. Тоді виступає найчастіше катар носа, запалення горла, дишиці і озявів.

Залежно від занятого місця маємо тоді ріжні клінічні прояви як катари, кашель, зачервоніння і біль (горла) тощо.

Також простуда є податливим ґрунтом до появи грипи із її ріжнаманітними проявами (гарячка, кашель, ослаблення, ревматичні болі тощо).

Якже берегтися від цього лиха? Лікарі поручають гартування тіла, як запобіжний засіб проти простуди. Одначе гартуватись треба вже від літа; і не всі можуть це робити, бо деяким (ослабленим, анемічним, туберкулічним) це може навіть пошкодити. Таким ліпше хоронитись перед простудою теплим одягом. Врешті всі мусять уважати, щоб у зимі не міняти нагло температури нпр. не слід відразу з дуже огрітого помешкання вибігати на мороз і навпаки.

Другим „нещастям", що часто постигає людей узимі це відмороження. Жертвами зими у цьому випадку є найчастіше молоді люди, специяльно анемічні та сухітники і взагалі люди з ніжною, тонкою шкірою.

Найчастіше відморожуються місця тіла, що лежать найдальше від серця.

Причиною відмороження є крім морозу ще вогкість повітря і згадана вище схильність організму. Відмороження проявляється зачервоніннням чи то засиніцням шкіри у легкому ступні; при сильнішім виступають міхурі, набренііня відмороженого місця, а то й рани.

Щоб забезпечитися перед відмороженням треба передовсім рухатися на повітрі; рух приспішує обіг крови, що розносить по тілі тепло. Крім цього треба у вражливу шкіру втерти трохи товщу чи товщевого крему, носити теплі і необтислі рукавиці, панчохи та добру обуву.

Відморожені місця, що сверблять і болять, лікуємо купелями, теплою і холодною на зміну. Ось нпр. при відмороженні пяти, занурюємо її до начиння з теплого водою з 1 ложкою таніни на літру води на 5 мінут, потім до начиння з холодною водою з додатком 1 ложки аромат. оцту на 1 мін.

Можна теж смарувати відморожені місця (спец. на ніч) мастями (нпр. іхтіолево-камфоровою), іхтіоль-вазоґеном, олійком терпентиновим на пів з оливою тощо, і робити це довший час (яких 2 місяці або поки не зникнуть ці шкірні зміни). Ясно, що при дуже опірних випадках треба порадитися лікаря.

Фальшують харчеві продукти.

(Актуальне перед святами!)

Перед святами пожвавився значно рух вуличних продавців, повідкривали всякі нові, сезонові крамнички, будки тощо. Перед самими святами санітарна влада Варшави перевела контролю харчевих продуктів і дійшла до сензаційних вислідів.

До таких найчастіше фальшованих продуктів належить молоко. За статистикою аж 22 прц. всього молока, що є на ринку, є фальшоване. Молоко з домішкою води пізнають, додаючи до 10 цм. молока краплю формаліни і 10 ґр. сіркової кислоти; розводнене молоко прибирає тоді синяво-фіолетний колір. „Сметану" що її „зробили" змішавши молоко з мукою, легко пізнати, додавши до звареної і охолодженої прібки сметани краплю йодини. Виступає темносиній колір.

Масло — мішають часто з марґариною. У промінях кварцової лямпи марґарина виглядає біло, масло жовте. Нечесні продавці мішають залюбки до меду картопляний сироп. По доданню спірту до меду сироп виступає як мутні смуги. Цинамон мішають з паленою тертою мукою.

Риби пізнаємо по зявах. Якщо вони червоні то знак, що риба свіжа. Тому несвіжим рибам продавці забарвлюють зяви худобячою кровю.

Специяльно санітарні чинники перестерігають перед купном дешевої чоколяди на візках. Оглядаючи її під мікроскопом помітили, що вона аж роїться від маси дрібненьких хробачків та мікроскопійних живин. З того виходить, що треба бути осторожним при закупі поживи, головно перед святами і купувати харчеві продукти лише у певних джерелах.

—o—

Невидний летунський майдан.

З Америки повідомляють про сензаційний винахід американця Мертона і російського еміґранта д-ра Зворикіна. Вони винайшли апарат, що дозволить осідати летунам вночі на зовсім неосвітленім летунськім майдані. На майдані будуть стояти електричні апарати, що виділюють підчервоні промені, невидні голим оком. Одначе летун глядячи крізь оптичний прилад Мертона-Зворикіна, бачитиме майдан ясно освітленим, бо цей прилад має ту прикмету, що підчервоні промені, пропущені крізь нього, залишають в очах враження світла.

Коли випробування винаходу потвердить його вищезгадані прикмети, він матиме величезне значіння передовсім для військового летунства. Він дасть змогу нпр. переслідуваним ворогом летунам „безпечно осідати на летунськім майдані, невиднім для ворога.

Також цей прилад перешкодить нпр. ворогові сховатися за димовою заслоною, бо, як відомо, підчервоні промені проникають крізь дим та мряку і тимсамим будуть видні крізь нововинайдений апарат.

Врешті важне практичне пристосування міг би цей апарат найти у морській плавбі. На морях, особливо північних часто панують непрозглядні мряки, що через них уже багато кораблів пішло на дно, зударившись з іншими кораблями, або нпр. з ледовими кригами (нпр. страшна катастрофа трансокеанічного велитня — Титаніка). І тут мав би згаданий апарат велике значіння. Природно, що всі ці блага сплинуть під умовою, що контроля потвердить сензаційні прикмети цього винаходу.

—o—

Дитячі зацікавлення.

Незвичайно цікавий вислід дали досліди, ведені у бібліотеках для дітей у віці 9—14 літ. Вони дали багатий матеріял для вислідження психіки цих дітей і їх зацікавлення. Хлопців в цьому віці на першому місці цікавлять авантюрничі пригоди (40,1 прц.) — дівчат — оповідання з родинного життя. біографії (52,8 прц.). Зацікавлення хлопців звернені головно відосередно на зверхній світ. Предмети зацікавлення лежать у них поза колом родини. Зате дівчата цікавляться головно справами звязаними з родиною і окруженням. Психольог би міг сказати, що це зацікавлення дівчат людською долею є духовою відбиткою первісного зацікавлення власною долею.

Другим з черги зацікавленням хлопців — це рідна історія, повіря та оповідання. Техніка стоїть щойно на 10-ім місці.

У дівчат на другім місці стоять повіря та оповідання, на третім пригоди. Техніка щойно на 14-ім місці. Характеристичне, що морально-етичні оповідання стоять у дівчат на 4-ім, у хлопців на 5-ім і дальших місцях. Врешті на передостанньому місці у дівчат, а на останнім у хлопців стоять книжки про працю. В цім милім віці їх ніхто майже не читає, вважаючи працю за гідне заняття для старших.

Як бачимо ці досліди дали зовсім ріжні вислідп з щоденною обсервацією життя наших малих громадян.

З НОВИХ ВИНАХОДІВ

Нашу добу характеризує незвичайне багатство винаходів, що уліпшують та упрощують багато ділянок життя. Винаходи не все є чимсь дуже скомплікованим, часто вони є дуже прості. Ось два такі винаходи дуже пожиточні, а захопливі своєю простотою. Недавно англієць інж. Г. Бартон збудував човен-плівак, що може стати у пригоді літакам, які нпр. з причини дефекту мотору мусять осідати на морі.

Цей плівак зроблений з кавчуку та імпреґнованого полотна, має форму перстеня. Він специяльною линвою привязаний до хребта літака. Коли літак мусить осідати на воді, залога звязує плівак із бутлею згущеного повітря, яке виповнює миттю плівак. Цей човен-плівак не лиш не дає потонути залозі літака, але втримує і сам апарат на воді.

Другий цікавий винахід — це окуляри-рефлектор, винаходу австрійця Б. Адлера. На обвідці звичайних окулярів він помістив маленьку жарівку з рефлектором, який кидає перед себе сильний, сконцентрований промінь. Дріт, прилучений до кінця окулярів за вухом, провадить до малої батерійки, що міститься в кишені нпр. камізолі. Цей винахід дозволяє на орієнетацію у зовсім темному терені, не займаючи рівночасно рук. Він освітлює кожний предмет, на котрий звернемо очі.

Практично він має значіння нпр. для лікаря, що несе поміч ранною вночі, для старшини, що вночі студіює мапу, для шофера, що вночі мусить направити дефект самоходу, тощо.

—o—

І РАКИ ВОЮЮТЬ.

В нинішні часи расизму, учені розріжнили поодинокі раси і між ...раками. З них найважніші американська і французька раса. Американські раки ріжняться від французьких цілою низкою відмінних прикмет; м. ін. коли французький (і европейський взагалі) рак по варенню є червоний, то американський фіолетний. Зоольоги зацікавилися також справою акліматизації американських раків в Европі. Ось у 1913 р. німецький зоольоґ Лезаль привіз з Америки кілька тисяч тамошніх раків і поселив їх у поодиноких европейських ріках. Ось нпр. він сам випустив 500 „американців" у ріку Шер, що впадає до Льоари.

Покищо нема даних, які є наслідки поселення рака в ріжних краях Европи. Зате у Франції поселення американських раків дало несподівані вислідп. „Американці" не лиш добре видержали зміну клімату і обставин, але показалися більш відпорні і здоровіші від французьких раків.

Цікаве, що якимсь чудом американські раки дісталися і до інших рік нпр. до Сени, хоча між цими водними басейнами нема безпосереднього звязку. У 1932 р. бачили американського рака у Тулюзі, в 1934 коло Парижа, а вже недавно під самим париським мостом. Американський рак легко переносить низьку температуру, є відпорний на галапасів, що дуже шкодять французьким ракам; крім того сильніше розмножується. Характеристичне, що де появляється американський рак, там загибає місцевий. Видно між ними, як і між людьми, мусить йти боротьба за істнування, а в ній сильніший заморський пришелець перемагає.

Для охорони родимого рака париський зоольогічний музей вніс до уряду проект охорони французького рака, якому загрожує повна заглада. Французи, як великі аматори раків і великі смакуни, цікавляться дуже питанням, які раки будуть жити в їх ріках. У сезоні раків тисячі французів вибирається їх ловити.

Спішім з пожертвами на „Дар Просвіти"!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Дивні гроші.

На маленькій групі островів Яп на Тихому Океані, 1300 км. на схід від Филипинів, над якими має мандат Японія, відібравши їх від Німеччини, курсують дивні гроші. Своїми розмірами це найбільші гроші світа. „Монети" величини людини там не рідкість. В середині кожної монети є отвір, наче в млинськім камені. Коли платять таким грошем, тоді в середину просувають кіл або бальок і несуть, або котять монету по стежках у джунглі. У пристанях уживають японських грошей, але в джунглях уживають своїх, камяних. Бо ці великі гроші роблять із каміння. Витісують їх з великим трудом з кристалічного вапняку (кальциту). Нийбільший гріш має у промірі 3 і пів м. і важить приблизно 2.000 кг.

У малім торзі йде очевидно камінна торговля. За два кокосові горіхи можна дістати сірник, за малий хлібець десять кокосів і також за коробку папіросок. За десять листків тютюну жадають 25 кокосів. За пляшку нафти 20—40 горіхів.

Так отже самі туземці вимінюють кури, яйця, свині за нафту, грамофони, гармонійки. Срібні й мідяні гроші не мають обігу, бо при них треба за багато числити, автім їх вартість змінчива: були вже еспанські, німецькі а тепер японські гроші. Але камяні гроші завжди цінні.

Крім камяних грошей є в обізі мушлі перлової маси, нанизані на шнурки, також мішки копри (сушених кокосових зерен). Дуже ціняться кусники тканої матерії. За звій можна одержати великий човен (кану).

Але при великих купнах уживається тільки камяних грошей. Вони не такі дешеві, як моглоб здаватися. За колесо в промірі 30 цм. треба би дати товарів вартости 75 долярів. Гірші камені дешевші. Колесо з Паляу, яке сягає до пояса, коштує 4.000 кокосових горіхів, вартости до 20 долярів. Колесо в ріст людини коштує кілька сіл або плянтацій, ще більші майже безцінні.

Великі камені є власністю не поодиноких людей, тільки громад. Вони стоять перед домами всіх мущин, званих тоді „фібаі"-скарбниці або банки. Перед приватними домами видно камені 60—150 цм. у промірі. Ще менші камені переховуються дома.

Велике каміння крадуть дуже рідко. Бо й куди його подіти? Поза ґрупою Яп вони не є в обігу, а на самих островах їх відразу пізнають. Кожний камінь має свої виміри, щерби, заглибини — хоч написів на них нема. Великі колеса більше відомі ніж люди, бо люди приходять і відходять, а камені вічні.

——o——

Тайна експресу.

На лінії Страсбург-Вентімілія на Рівієрі курсує експрес ч. 759. У цім поїзді траплялися дуже часто таємничі випадки затроювань пасажирів, які сильно хвилювали французьку поліцію; поліція рішила прослідити цілу справу. Тому почали слідити докладно, все, що діється в поодиноких залізничих переділах. Одного разу скоїлась пізнім вечором в експресі така подія: Якийсь пасажир почастував поліційного тайного аґента папіроскою. Це ще не було зовсім підозріле, але аґента здивувало те, що пасажир частує папіроскою у переділі для некурців. Імовірно мав він у тому свою мету. Аґент вийняв папіроску з етуї, швидко сховав її у своїм рукаві і закурив власну папіроску. Підчас куреня і приязної розмови до переділу ввійшов новий подорожний.

Поліцист почав в однім менті вдавати, що його зморив сон. Тоді оба подорожні кинулись на нього і хотіли влити йому до рота якусь рідину і почали шукати за портфелем. Одначе цим разом їм не повелось, бо аґент двома сильними ударами запоморочив напастників і при помочі кондуктора та інших аґентів, які саме ввійшли до переділу, арештував їх. Крім тих двох злочинців арештували ще третього члена банди, яка бушувала серед подорожніх, які їхали до купальних місцевостей на Рівієрі. У спілці зі злочинцями був теж один урядовець із страсбурської залізничої дирекції.

Неґус перед маревом нужди.

Неґус продає на ліцитації срібло! Просто не хотілось вірити в цю вістку, щоб один із найбільших багатіїв світа, який вивіз величезні маєтки з Абисинії, продавав срібло на ліцитації. А воно справді так сталось.

Неґус витратив майже всі свої гроші на закупи зброї для Абисинії. Продав також свою віллю у Швайцарії. Величезні плянтації кави, які були власністю неґуса, італійці сконфіскували. Недавно приїхав до Антверпії перший транспорт кави з тих плянтацій. Гайле Селясіє зажадав, щоб імпортова спілка наложила арешт на цілий транспорт. Це не перший процес бувшого царя царів. Він домагається від англійського Льойда 10 міліонів франків, бо на таку суму обезпечив він був свою палату в Адіс Абебі, яка згоріла підчас пожежі і грабунку Адіс Абеби. Льойд не тільки відмовився виплатити відшкодування, але ще й скидає на неґуса відповідальність за всі страти, що їх потерпіло обезпеченеве товариство, виплачуючи премії власникам інших недвижимостей спалених в Адіс Абебі. Льойд обстоює думку, що сам неґус дав приказ підпалити і знищити столицю, щоб нічого не залишити для італійців.

——o——

ДИВОГЛЯДИ.

СКІЛЬКИ ХТО ВИПЄ НА ГОДИНУ?

Один власник ресторану в Делясі (Тексас) впав на оригінальну думку. Він почав продавати пиво не на мірку лиш на години. Кожний з його готей має право за 60 центімів стільки пива випити, скільки лиш за 3 години зможе сконсумувати. Виявилось, що мешканці Делясу не є добрими піяками цього напитку, бо, як сам господар заявив, ще ніколи в житті не зробив він кращого інтересу як увеленням „пиття на годину".

ДИВОВИЖНЕ ЗАВІЩАННЯ.

В Льондоні помер один із багатих мешканців мр. Вільд, який був великим і пристрасним аматором кінських перегонів. Його знайомі оповідають, що велику частину маєтку здобув він на перегонах. Небіжчика поважали всі і любили саме за його пристрасть до коней, що в Англії вважають виявом доброї поведінки і... моди.

Коли після смерти розпечатали його завіщання, всі остовпіли зі зачудовання, бо остання воля небіжчика була така: „Спаліть мого трупа, а попіл розсипте рівно по цілім перегоновім торі в Гайд-парку.

Це дивовижне завіщання виконали. Тіло Вільда спалили в крематорії, відтак розсипали на торі Гайд-парку. Після того випустили зі стаен улюблене стадо і коні перебігли в повнім розгоні цілий перегоновий майдан і потоптали останки великого аматора перегонів.

БІБЛІОТЕКА... ЗАВЖДИ ПЕРЕПОВНЕНА.

Одна американська жіноча організація в Ню Йорку заложила бібліотеку, яка складається з самих куховарських приписів і книжок. Бібліотека має 20.000 куховарських приписів і 9.000 ріжних куховарських книжок, що подають інформації як приладити чверть міліона страв і напитків. Читальня цієї бібліотеки завжди переповнена.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

КРАЇНА НЕРВОВИХ.

У звязку зі всесоюзним зїздом психіятрів і невропатольогів, у „Правді“ появилася вістка, з якої довідуємося, що у СССР ніхто не опікується нервовоненормальними дітьми. Нема психіятричних клінік і тому виростає багато людей, що не мають повної працездатности, бо впору їх не вилікувано з нервових недуг. Стан нервово-хорих погіршується з огляду на лихі умовини праці у фабриках та інших заведеннях.

УБИВНИКИ ПРОНІНОЇ АРЕШТОВАНІ.

Міліція арештувала убивників делеґатки на всесоюзний зїзд рад Проніної. Є це один машиніст вузькоторової залізнички, один „студіюючий“ та одна людина без означеного звання; один з них був колись учнем Проніної.

У звязку з атентатом арештовано б. голову районового виконавчого комітету та його заступника і районового начальника міліції; прокуратора усунено. Слідство йде дальше.

Турецька поліція арештувала кількадесять осіб за кольпортажу комуністичних летючок.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, **що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.**

— **Новий голова Рідної Школи.** Громадянство занепокоєне вісткою, що на недавному Загальному Зїзді Рідної Школи зголошував проф. Денис Коренець, вибраний на голову товариства, свою резиґнацію. Можемо поділитися з громадянством відрадною вісткою, що проф. Денис Коренець **урядує** в Рідній Школі як її нововибраний голова.

— **Ярмарок ялинкових прикрас.** Секція будови школи при Кружку Р. Ш. ім. князя Льва у Львові уладжує 3. січня 1937. в шкільнім будинку вул. Крупярська 15. від год. 10. рано до 8. вечором ярмарок ялинкових прикрас. Дохід призначений на будову школи. Просимо численно відвідувати.

— **Дирекція львівських трамваїв** повідомляє, що карти вільної їзди та леґітимації, що управнюють до знижкових білетів в 1936. р., видані урядами, установами і т. п., будуть важні до 15. січня 1937. р.

— **Громадські оплати за імпрези.** Управа м. Львова пригадує всім комітетам, організаціям і установам, які уладжують танкові забави, концерти, ревії, відчити і т. п. імпрез, що згідно з постановою § 5. статуту про громадський податок від публичних забав і видовищ, мають найпізніше на два дні перед імпрезою зголосити її в міській управі (виділ II/3, другий поверх, двері ч. 212) і предложити білети вступу, платні і безплатні, почесні і т. п. Хто не зголосить, підлягає грошевій карі до висоти 20-кратної втраченої міської данини. До зголошення імпрези в міській управі обовязаний теж власник домівки, в якій вона відбувається.

— **Управа тютюну у Снятинщині.** Акція викупу тютюну на терені снятинського повіту, як повідомляє ПАТ, скінчилася. На основі обчислень уряду викупу тютюну в Заболотові, плянтації тютюнового листя заложило цього року в 29 громадах 1.813 господарів на 288 гектарах ґрунту. Зібрано 329.095 кг. тютюну, за який заплачено 2572.993 зол. При сприятливих атмосферичних умовинах і прихильному відношенні компетентних чинників число плянтаторів зросло, що причиняється до піднесення рентовности рільних господарств.

— **Промислові свідоцтва** слід викуповувати до 31. ц. м. Міністерство скарбу заповідає, що терміну викупу пром. свідоцтв рішуче не продовжить.

Завдання закону про ритуальний заріз.

ВАРШАВА, 30. 12. ПАТ. Нині відбулася у міністерстві хліборобства пресова нарада, на якій директор економічного департаменту міністерства хліборобства Бобровський інформував про постанови закону про ритуальний заріз і виконні розпорядки до цього закону, що обовязуватимуть від 1. січня 1937 р. Завданням закону про ритуальний заріз — говорив референт — ввести гуманні методи зарізу тварин та обмежити ритуальний заріз до дійсних потреб релігійно зацікавленого населення. Цьому законові не слід приписувати надто широких цілей, нпр. оздоровлення цілого мясного ринку і т. п. З черги референт ширше спинився над виконними розпорядками та інструкціями у справі гуманних метод зарізу. З обчислень міністерства хліборобства виходить, що запотребування на кошерне мясо у Польщі сягає до 150.000 тон живої ваги річно, себто 15 прц. загальної ваги мяса продукованого у Польщі. Ритуальний заріз у 1937 р. повинен обмежитися саме до висоти 150.000 тон. Вкінці референт обговорив справу продажі кошерного мяса.

Німеччина є найкращою ґарантією миру в Европі.

Новорічні побажання закордонних журналістів канц. Гітлерові.

БЕРЛІН, 30. 12. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє: Союз закордонних кореспондентів у Берліні переслав канц. Гітлерові листа з новорічними побажаннями. В листі м. ін. кажеться: Новий рік повинен бути переломовим. Рівноправна Німеччина під внутрішнім і зовнішнім політичним і господарським оглядом є найкращою ґарантією спокою, ладу і миру в Европі. Нехай поклик до об'єднання родини европейських народів проти ворожих сил, які грозять щораз то більшою небезпекою, дійсно здійсниться і нехай 1937 р. буде роком без братовбивчої боротьби, яку ведуть в обличчі хаосу на сході.

Чи німецька фльота бомбардуватиме червоні пристані?

ЧЕРВОНИЙ УРЯД ВІДМОВИВСЯ ВИДАТИ КОРАБЕЛЬ „ПАЛЬОС“.

ВАЛЕНСІЯ, 30. 12. ПАТ. Червоний еспанський уряд видав такий комунікат: Перед кількома днями еспанські кораблі затримали німецький корабель „Пальос“ з вантажем целюльози, конденсованого молока і радіотелеграфічних апаратів. На кораблі був теж еспанський громадянин, який в останній хвилині знищив докази своєї тотожности. Німецький уряд вислав до Більбао кружляк „Кеніґсберг“, начальник якого зажадав звороту корабля „Пальос“. Підчас переговорів баскійський уряд згодився на домагання німецького уряду під умовиною, що „Пальос“ залишить воєнний матеріял, а еспанський громадянин опиниться в руках місцевої влади. Командант кружляка „Кеніґсберг“ спершу приняв цю умовину, але негайно опісля змінив свою згоду, домагаючись звороту цілого вантажу і видачі еспанського громадянина. Одночасно загрозив, що на випадок несповнення його домагання хопиться енергійних засобів, щодо Більбао. Баскійський уряд одобрив становище місцевої влади. Знову червоний валенсійський уряд признав факт придержання корабля леґальним і згідним з міжнародним правом та не дасться застрашити ніяким погрозам.

МОСКАЛІ, ФРАНЦУЗИ Й АНҐЛІЙЦІ БОРОНЯТЬ МАДРИДУ.

ЛЬОНДОН, 30. 12. ПАТ. Анґлійський публіцист Бейльсфорд пише у часописі „Стар“, що міжнар. бриґада, яка воює на боці червоного уряду в Еспанії, начислює 10.000 добровольців з французів, анґлійців і москалів, добре озброєних та здисциплінованих. Ними командують добровольці з великої війни. Бейльсфорд запевняє, що цю бриґаду створили в листопаді ц. р. і підсилюють її добровольцями з СССР, Франції й Анґлії.

—o—

В перші роковини смерти

бл. п. **ЮЛІЇ ПАЛІЙ,**

яка вмерла 3. січня 1936. р. в Станиславові, відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в Архикат. церкві св. Юра в **суботу дня 2. січня 1937. р. в год. 8.30** при головному Престолі, на яке запрошує

Рідня.

— **До Картуської Берези** вивезли зі Львова Коса, Макара, Шудріга, Рота, Аксельрата, Бутра і Лаского.

— **Дорогові зловживання в Надвірній.** У звязку з викриттям зловживань у повітовій дороговій управі в Надвірній арештовано під замітом участи 40-літнього Стефана Куляна. Його відставили до слідчого арешту в Станиславові.

— **Недуги в станиславівському воєвідстві.** На терені станиславівського воєвідства в часі від 18. жовтня до 14. листопада ц. р. зголошено 638 випадків кору, з того два смертні. Найбільшу скількість занотовано в городенському повіті, опісля в рогатинськім і товмацькім. Черевного тифу було 34 випадки, притім 4 смертні, червінки 51 випадків при 11 смертних. Туберкульозу стверджено у 58 випадках, притім 35 смертних.

— **Нагорода „Польського Радія" і голос нашого селянина.** В неділю, 20. грудня у Польському Радію відбулася святочна передача нагород для радіоабонента ч. 600.000 і його двох найближчих сусідів у радіовій картотеці чч. 599.999 і 600.001. Перший із щасливих радіоабонентів постерунковий з Поморя дістав золотий годинник у радіовисильній в Торуні; другі два, а саме лат. священик зпід Варшави і селянин Семен Піщак з Підгорок, пов. Калуш дістали срібні годинники. Нагороджені радіоабоненти приїхали особисто до радіовисильних Польського Радія відібрати свої дарунки і при тій нагоді промовляли перед мікрофоном. Нас цікавить те, що сказав перед мікрофоном львівського радія наш селянин з Підгорок, Семен Піщак. А сказав він дуже багато в кількох словах по польськи, хоч правда, що спочатку подякував за дарунок і при кінці поздоровив своїх односельчан по українськи. Слухаючи тих кілька слів п. Піщака можна було відчути, що говорить розумний і свідомий український селянин, яких є багато на нашій землі. „Любимо слухати Службу Божу, співи, як хор Котка і виклади" — це голос селянської маси радіослухачів і всього нашого громадянства.

— **Арештування коморника.** Начальник городського суду в Жидачеві, перевівши люстрацію в канцелярії місцевого коморника Левицького, звелів його арештувати.

— **Обікрали громадську касу.** До громадської канцелярії в Томашівцях калуського повіту вломилися крізь вікно злодії, розбили залізну касу і вкрали 682 зол. та щадничу книжечку на 1.000 золотих.

— **Згинули два лещетарі на Чорногорі.** Як повідомляють із Ворохти, коло Говерлі скотилися два великі ледозвали й присипали двох лещетарів. Рятункова акція під проводом д-ра Маєвського, зложена з робітників і граничної сторожі, тревала цілу ніч. Показалось, що згинули лікар д-р Лєслав Хліпальський та ґімназист Андрій Шойсінґ, син професора університету зі Львова. Досі не знайшли їх трупів.

— **Краєва хроніка.** Невідомі люди розбили в ночі громадську касу в Старому Місті (пов. Ланьцут) порозкидали акти, а в шкільній салі здемолювали обстанову. — До салинівки в Коломиї кинулася абсольвентка ґімназії Софія Могильницька, одначе один прохожий вратував її. Причиною задуманого самогубства були родичі, що силували її вийти замуж за нелюба. — На дорозі між Львовом і Любінем Вел. на Мартина Какута, що їхав возом, напало кількох озброєних опришків і зрабували йому 520 зол. та ріжні річи. — В часі пожежі в загороді Антона Будоровича в Березові Нижнім пов. Коломия тяжко попікся власник дому, так, що незабаром помер.

— **Після жахливої летунської катастрофи.** Слідча комісія, вислана до розсліду трагічного летунського випадку під Томашевом, ствердила, що причиною катастрофи було обледоватіння цілого апарату (до речі знаменитої конструкції), наслідком чого він утратив свої двигунські прикмети. Осідання з причини обтяження апарату ледом було дуже трудне, тому літак ударив з цілою силою об землю і розпався на дві частини, а збірник бензини експльодував. Завдяки тому, що обі частини відпали від себе на значну віддаль, вийшли без шкоди чотири пасажири, що находилися в задній частині. Фатально вийшли особи, що находилися в передній частині, з яких два пасажири, Лось і Цімерман, згоріли, а пільот і радіомеханік та чотири пасажири вийшли з тяжкими ранами. Електромеханік Фронц, якому обгоріли ноги та руки, помер у люблинському шпиталю. Пільот Йонікас має зломану ногу, інж. Кшичковський зломану мидницю і кілька ребер, консуль Ст. Риневич теж зломану ногу. Пані Ал. Личковська і Люб. Кульчицький потовклися легко. Зовсімціло вийшли: д-р Т. Піщковський, п. Хмелінська, адв. Шостак і д-р Страшевський. Справа відшкодувань у нещасливих випадках при цивільних летах унормована законом, який признає до 20.000 зол. за тяжке ушкодження.

— **Вбив свою наречену.** У склепі з вуджениною Вербицького в Сколім була занята 20-літня Марія Енгліш зі Стрия. Дня 29. ц. м. напав на неї молодий чоловік і на очах багатьох прохожих пробив її довгим масарським ножем у плечі. До кількох хвилин вона вмерла. Душогуб хотів утікати, але його скоро зловили. Показалося, що це 19-літній її наречений, Йосиф Ґонска з Антонівки жидачівського повіту. Переслуханий на поліції зізнав, що вбив наречену тому, що його зраджувала.

— **Епільоґ спору за церкву.** Луцький окружний суд на виїздній сесії в Ковлі розглядав справу довголітнього спору між греко-католицькою і православною парохією за церкву в Дубечні. Одної неділі православні пробували добутись до церкви і заняти її силою. На лаві обвинувачених засіло 28 селян під закидом нападу на церкву. Провідника православних Теодора Соботовича і сімох інших засуджено по одному рокові вязниці, а 14 по 8 місяців. Інших увільнено.

— **Папа тяжко хорий.** Як повідомляє італійська преса, ватиканські кола дуже занепокоєні станом здоровля папи Пія XI. Він терпить на сильні корчі жил у нозі і від чотирьох тижнів лежить у ліжку, зносячи болі з надлюдською терпеливістю. Льондонський „Нюс Кронікл" довідується, що в теперішньому стані недуги папи треба бути приготованим на найгірше. Перед кількома днями папу відвідав його сестрінок. Притім папа заявив, що він радо вмер би, видячи, що як тяжко хорий вже не може помогти своїм вірним.

— **Звірства еспанських комуністів.** Паризька „Ля Круа" приносить подробиці, що торкаються переслідування духовенства комуністами й анархістами в еспанській червоній армії. Палаючи скаженою ненавистю до духовенства, вони уживають ріжних хитрих способів, щоби викрити священиків. Революціонери насилають до домів, де могли ховатися священики і черці, молоді дівчата, очевидно комуністки, які зі сумними лицями і сльозами в очах нарікають перед мешканцями дому на звірства червоних, на недостачу духовної опіки і т. п. Вкінці просять дати їм адресу якогось священика, що міг би принести останню християнську прислугу якомусь тяжко хорому. Одержавши адресу, комуністки передають її своїм товаришам, які витягають священиків із криївки і ведуть їх на страчення. Коли священики укриваються по лісах або горах, комуністи висліджують їх псами як звірину.

— **Німецька пропаганда.** На основі розпорядку німецького міністра закордонних справ, Ф. Нойрата, німецькі консулі на всіх заграничних становищах можуть давати кожній парі новоженців, яких вінчання реєструють, книжку Гітлера „Моя боротьба".

— **Осторожно з ялинкою.** 7-літня донечка Йосифа Брандмаєра в Травні (Австрія) хотіла в неприсутности родичів засвітити різдвяну ялинку. Вона здіймила з деревця свічку і пішла до печі, щоби її запалити. **Робила це так необережно**, що запалила на собі одіж. На її крик прибігла служниця і вилляла на неї коновку води, одначе все-таки дівчина так сильно попеклася, що померла у шпиталі.

— **Латинська Америка проти комунізму.** Республики центральної Америки рішили створити одноцілий фронт проти комунізму. Провідником тієї акції є президент Ґватемалі, Жорж Убіко, що є в тій державі диктатором. До акції прилучилися республики Нікараґуа, Гондурас, а вкінці Коста Ріка і **Панама.**

З кіна.

Кіно „Касіно": „Сан Франціско".

У надбережній громаді Сан Франціско живе зайдиголова, що любить зачіпатись з людьми, битись, крутити голову жінкам, але сміливий, із власними поглядами на чесність, які примушують інших його шанувати. Він веде кабарет із ресторанчиком і при цій нагоді звертає увагу на гарну, чесну, молоду жінку з прегарним голосом. Місцевий парох, його шкільний товариш, старається спровадити його на чесну дорогу і оберегти чесну дівчину перед його шкідливим впливом. Суперником молодого вітрогона стає директор опери, що дає нагоду молодій співачці дебютувати з величезним успіхом. Уся історія трьох осіб має змалювати моральний стан і атмосферу безбожного міста Сан Франціско, заснованого пройдисвітами і людьми, що щойно добивались своїх становищ і маєтків. Маємо теж нагоду бачити могутню картину землетрусу з 1906 р. — зроблену багато краще, ніж землетрус у відомій фільмі „Останні дні Помпеї". Маємо враження справжньої стихійної катастрофи і дивуємось, як кінова вирібня вміла її відтворити. Уся фільма складена з ріжних елементів: опери, кабарету, траґедії та кримінальної драми. Прегарні голосові партії чарівної Жанети Мекдональда і чудова гра Клерка Ґейбла.

Кіно „Коперник": „Мала зірка".

Чергова фільма з Шерлі Темпль оправдує славу тієї наймолодшої фільмової зірки. Коли глядіти на її танок зрілої балетниці та слухати її куплетів, то це справжній феномен, „чудесна дитина" у повному того слова значінні. Фільма, яку тепер бачимо, цікава тим, що її тло своєрідно романтичне: морська ліхтарня, водні пустелі, старі моряки. Ці останні — змішка добросердечности й брутальности, наївности та високого сприту. Типи моряків — просто величаві. Старий моряк у ролі опікуна сироти, виловленої з морських хвиль, зворушливий своєю простотою і любовою до прибраної дитини. „Геппі енд" дає велике вдоволення людям, що журились вже розлукою героїв. Фільма погідна, приємна.

Українська зимова поміч.

ЗЛОЖИЛИ НА БЕЗРОБІТНИХ.

Листа ч. 4.

Їх Ексцеленція Митрополит Шептицький 200 зол., Урядовці ЦС (магазин) Львів 2.70, Кость Фіцик, Бібрка 0.50, Редакція „Нової Зорі" 20.—, Церква Св. Володимира, Богданівка 10.77, Ольга Чижевська, Львів 0.50, Олена Куйбіда, Львів 1.—, Дирекція, урядовці і робітники фабрики „Альое" 31.50, Дмитро Ковальчук, Львів 1.—, Читальня Українських Студентів Богословії Львів 10.—, Кооп. „Хлібороб" Звенигород 5.—, Чит. „Просвіти і Кружок Р. Ш. Звенигород 5.—, Збірка в Звенигороді 0.50, Кружок Р. Ш. Сосниця 3.90, Інж. Юрій Меруновнч, Станиславів 2.50, Ольга Монастирська, Станиславів 5.—, Василь Джус, Станиславів 2.50, о. Юрій Мелимуза, Черниллця 3.—, Олімпія Демкович, Лєніна Мала 5.— Л. і М. Малицькі, Шляхтинці 30.—, Н. Руднова, Скварява 2.—, Гр. Демчишин, Лісники 3.—, „Будучність" Тернопіль 50.—, о. М. Сенета, Ясель 3.—, П. С. К. Рогатин 22.60, Вол. Ясеницька, Радиничі 2.—, Д-р Микола Чубатий, Львів 3.—, Леопарда Ващук, Синевідсько Вижне 3.—, Велдіж (збірка в церкві) 3.50, інж. Мілянич, Львів 2.—, Ковалів, Львів 2.—, о. канцлер Галянт, Львів 7.—, Кабарівський, Львів 2.—, Гр.-кат. церква, Чижиків 15.20, Ярослав Гнатів, Львів 10.—, Фабрика пасти „Елеґант" 50.—, о. Мельник А., Града 2.08, Д-р Вол. Ковальчук, Котовиці 5.— зол.

Читальні „Просвіти": Дубляни 3.—, Сосолівка 1.— Твердиня (Хоросниця) 1.—, Кремидів 1.—, Рибно (Косів) 5.—, Тоболів 2.—, Чесники 2.—, Радиничі 2.50, Коршняки 3.—, Ілемня 1.—, Бортники 2.—, Балигород 2.—, Маковисько 2.—, Білобожниця 1.—, Ворохта 2.—, Микулинці 2.—, Сливки 5.—, Ольга Лемішка-Филипович, Львів півчеревики муж., Фабрика „Альое" 15 зол. товарами, „Льотос" Львів 18.20 зол. товарами, Марія Ковальчук, Львів суконка і мешти, Фотина Виників, Львів плащик хлоп., інж. Е. Л., Львів муж. убрання, штани, мешти, кальоші, 3 сорочки, 2 п. єґерів, калісони, трикот. сорочка, берет, куп. трикот, Ред. А. Курдидик, Львів діт. убрання, штанята, 2 берети, светер, плащик і сорочинка.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Дописи.

СЯНІК.

Продають воду з криниць у Сяноці. Сянік дістав з нагоди зїзду верховинців водопроводи та досить можливі лямпи на вулицях і цим усі більше тішились, як віадом. Але не довго. Вже за початку цього місяця мали перервати доплив електричного струму з Мещіноє, бо маґістрат столичного королівського міста Сянока винен понад 30.000 зол. за світло і не платить. Щойно інтервенція старости врятувала ситуацію. А тут нова несподіванка! Від 15. н. м. позамикали всі криниці і маґістратські службовники продають громадянам Сянока воду по 3 сот. за ведро, кожній дільниці в інших годинах на бльочки. І хоч війни нема, то декому зі старших громадян пригадуються часи цісаря татуня та хвости людей з картками. Ріжниця та, що колись ішли по хліб і цукор, нині по воду, якої і в світову війну було доволі. (Темпора мутантур!..). Та й це мабуть не багато поможе, бо пан бурмістр таки „горий" і хоче уступати. А може то злобні видумки, побачимо. Але вода коштує вже по 3 сот. за ведро.

Вдатна вистава аматорів у Сяноці. Заходами театральної секції при Філії „Просвіти" в Сяноці відограно 13. н. м. драму Лупика „Мати", що пройшла з повним успіхом. Аматори, дарма, що деякі перший раз на сцені, прекрасно вжилися у свої ролі та навіть витиснули своєю грою декому сльозу на очах. Матеріяльний успіх не пішов упарі з моральним, бо багато сяніцьких громадян і то старших, бракувало на салі, а винайм салі в „Руском Народному Домі" забрав майже половину доходу. Заохочені тим успіхом члени гуртка мають виберуться до сусідних читалень з гостинними виступами і щоб показати по селах кращу театральну гру. Щасти Боже!

Поліція тягає учеників у Сяноці. На днях хтось вибив шиби в помешканні д-ра М., професора сяніцької гімназії. І хоч ніхто не вірить, щоби хтось з учеників зробив цю пакість улюбленому професорові за його справедливість та батьківське відношення до молоді, то мундуровані і немундуровані службовники поліції **майже щодня відвідують гімназію та тягають учеників** на переслухання. Розуміється, що на перший вогонь пішли українці. Виновників не викрили.

Діяльність чит. „Просвіти" в Сяноці. Сяніцька читальня „Просвіти" поклала собі за завдання не змарнувати ні одної неділі і давати цікаві реферати для своїх членів. Досі виконує це завдання прегарно і є надія, що не припинить цього культурного діла, бо нові реферати вже вписані на таблиці заголошень і на січень 1937 року. Шкода лише, що мабуть пааза популярних рефератів зневохочує більшість нашої інтеліґенції, бо дуже мало т. зв. старшої ґенерації заходить до читальні. Досі ще пояснювали це явище малими розмірами читальняної домівки, недостачею місця, але від початку нового року перенесеться сяніцька читальня до просторого льокалю у середмісті, що його інтенсивно відреставровують. Тому слід сподіватися, що і цю аномалію вдасться усунути зі сяніцького освітньо-товариського життя.

ЛІСЬКО.

Заборонили заснувати чит. „Просвіти" в Луковім. Як збанкротували москвофіли в Луковім, тоді свідомі громадяни поробили заходи, щоб оснувати в селі спортове товариство „Луг" для перевиховання молоді і відтягнення її від коршми та іншої погані. Одначе ліський староста заборонив заснувати „Луг". Відклик від цього рішення десь до нині покутує у Львові. Не даючи за виграну, старші громадяни заснували кружок „Сільського Господаря", але і це невинне господарське товариство стрінула доля „Лугу" і члени основники ждуть на полагодження відклику до львівського воєвідства. Не зражуючись двома заборонами внесли букізчани ще подання за дозволом на чит. „Просвіти", але і тут стрінула їх стереотипова відповідь ліського староства „оказаун"! На внесений основниками відклик до львівського воєвідства прийшла така відповідь: Urząd Wojewódzki Lwowski. Wydz. Społ. Polit. L. PB. 25/483/36. We Lwowie, dnia 21. września 1936. Do Założycieli Czytelni Proświty (do rąk P. Tymka Perewoznyka) w Łukowem. Na zasadzie art. 93 i 94 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 22 marca 1928 o postępowaniu admin. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341) oraz art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 27 października 1932 w przedmiocie prawa o stowarzyszeniach Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808 — Urząd Wojewódzki nie uwzględnia odwołania wniesionego od decyzji Starostwa leskiego z dnia 16. V. 1936. L. Pol. B.-6/32/36, którą Starostwo zakazało założenia oddziału wyżej wymienionego i zaskarżoną decyzję utrzymuje w mocy z motywów w tejże decyzji przytoczonych. W związku z wywodami odwołania Urząd Wojewódzki po przeprowadzeniu ponownych dochodzeń, ustalił, że założenie Czytelni Proświty w Łukowem mogłoby doprowadzić do awantur i ekscesów ze względu na istniejące nieporozumienie pomiędzy miejscową ludnością, co miało już miejsce kilkakrotnie w 1933 r., 1934 r. i 1935 r. Decyzja niniejsza jest ostateczną w administracyjnym toku instancyj.- Za Wojewodę: D-r Tymiński, Nacz. Wydziału. І так через кількох обаламучених москвофілів село котиться стрімголов до морального упадку. Пияцтво, неморальність та щораз частіші крадежі остерігають всіх свідомих громадян про грядуче лихо, але поради ні звідки.

Спорт.

УКРАЇНА — КРЕСИ (ТЕРНОПІЛЬ).

Перші гаківкові змагання України за мистецтво Альсен відбудуться в пятницю на леді Погоні при вул. Шимоновичів. Початок змагань у год. 11.30 передпол.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Треті змагання Канадійських Динамітерів відбулись у Берліні з дружиною „Німецьких канадійців". Виграли „Динамітери" 4:2 (1:0, 0:2, 3:0).

Гаківкові змагання за чашу Шпенглера. Л. Т. Ц. (Праґа) — Оксфорд 14:0 (5:0, 2:0, 7:0). Г. Ц. Давос — Берлінер С. Ц. 3:1 (0:0, 0:0, 0:0, 0:0, 3:1). Перші змагання виграла легко празька дружина, другі виграли швайцарці аж по двократнім продовженні. До фіналу вийшли Л. Т. Ц. і Г. Ц. Давос. Фінал відбудеться в четвер.

Дальші виступи середньо-европейських дружин: Адміра — Репрезентація Каїру 6:0 (4:0). Ф. Ц. Він — Альмир 2:2 (1:2). Панатеінаїкос — Фаворітнер 1:0 і реванж 1:1. Бочкай — Брест 8:0. Будаї XI — Неверо 7:4. Будаї — Олімпік Туре 13:0.

Італійські мистецтва. Фіорентіна — Рома 2:0. Наполі — Амброзіяна 2:1. Мілано — Ювентус 3:4. Дженова — Новара 5:1. Тріестіна — Больоня 1:5. Лючезе — Сампієрдарена 1:0. Ляціо — Алесандрія 4:0. Торіно — Барі 6:1.

Овенс швидший від коня. В Гавані відбулись зповіджені перегони між б. олімпійцем муринем Овенсом і конем. В бігу 100 ярдів переміг Овенс у часі 9.9 сек. з перевагою 20 ярдів.

СТАНИСЛАВІВ. ПРОЛОМ — МАКАБІ 3:2.

Товариські змагання в пінґпонгу з лідером А-кляси закінчились заслуженою, хоч несподіваною виграною Пролому. Пролом виступив у своєму нормальному складі: Атаманюк, Бурделюк, Савський, Легкий і Новаківський. Пункти добули: Савський, Бурделюк і Легкий. До найбільш емоціональних належала гра Легкого, який зумів із 9:16 у свою некорисність витягнути на 16:16 і виграти 21:18, добуваючи рівночасно вирішний третій пункт. Добре теж грав Савський і Бурделюк. Новаківський не міг дати ради мистцеві Макабі, а Атаманюк був виразно не в формі. Б. Л.

ШАХИ.

Пролом — Сокіл (Бельведер) 5 і пів : 4 і пів. Шахові змагання закінчились заслуженою виграною Пролому (третя з черги), який грав у складі: Керницький, Менів, Мартинюк, Горішний І і ІІ. Б. Л.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВІНОЧОК, часопис для українських дітей. Львів січень 1937. Р. VII. Ч. 63.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, січень 1937. Р. XVI., ч. 5.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільня, Сьнежань 1936. Год. VIII. Нр. 13.

ПРОБОЄМ, часопис підкарпатської молоді. Праґа Р. III., ч. 11—12 за листопад-грудень 1936

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер, 31. XII. год. 7.30 веч. „Подружжа".

Четвер, 31. XII. год. 12. вночі „Кохання до митної оплати".

Пятниця, 1. січня 1937, год. 12. впол. дві казки для дітей: „Червона Шапочка", „Прийшла криска і на лиса"; в год. 3.30 попол. „Каваренька"; в год. 7.30 веч. „Подружжа".

Кіна.

АПОЛЬО: „Палата у Фляндрії" з Мартою Еґерт.

АТЛЯНТИК: „Жовтий скарб" із Ґейрі Купером.

ВАНДА: „Чорна перла", „Молочна дорога" з Еді Кантором.

ҐРАЖИНА: „Жайворонок" із Мартою Еґерт.

КАСІНО: „Сан Франціско" Ван Дайка (з Джанетою Мекдоналд і Клерк Ґейбль).

КОПЕРНИК: „Моя зіронька" з Шерлі Темпль.

КОЛІСЕЙ: „Небезпечний фліpт", „Навіщо працювати" з Флiпом і Флапом.

МАРУСЕНЬКА: „Герой" з Волосом Беррі.

МЕТРО: „Китайські моря".

МІРАЖ: „Злочин і кара" Достоєвського та Фліп і Флап.

МУЗА: „Таємна бриґада".

ПАКС: „Серед нічної тишини" та кольорові додатки.

ПАЛЯС: „У блеску сонця" з Іваном Кепурою.

ПАН: „Роз-Марі".

РАЙ: „Прокажена".

СВІТ: „Єгипетські ночі" з Еді Кантором.

СТИЛЕВЕ: „Ада то не личое" і ревія.

ТОН: „У тіні самітної сосни" з Сильвією Сідней.

УТІХА: „Зов крови" і ревія.

ХИМЕРА: Найновіша кольорована „Мікі Маус".

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 5.)
„Африка".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 31. грудня 1936.

Берлін (356,7) 14.15 Легка музика, 18.00 Сопран, лютня, флет, скрипка, альтівка, віоля д'аморе віольончеля; 19.00 Промова мін. Ґебельса, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Сильвестровий вечір. **Білгород** (437,3) 20.30 Гавайські мельодії, 21.00 Гумор, 22.00, 23.00 Нар. музика. **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 18.20 22.05 Циганська музика, 18.45, 19.00 Концерт хору, 20.50 Концерт хору. **Кеніґсвустерґгавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Смичк. квартет е-моль Бетовена, 20.00, 21.00 Настроєвий концерт, 22.00 Тисячу веселих нот, сальо. концерт. **Кошиці** (259,1) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 „Грай, цигане". **Мінхен** (405,4) 8.30, 9.00 Музика, 10.30 Авд. для дітей, 13.15 Популярна музика, 19.10 Авторська авд., 20.0, 21.00 Найгарніші мельодії на закінчення року, хор, солісти, 22.00, 23.00 Великий веселий вечір. **Мілано** (368,6) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 19.45 Розр. музика, 20.40, 21.00, 22.00 „Іль нострo діяльто" оп. Вакарія. **Париж** (1648) 9.30 Авд. для жінок, 12.00, 12.15 Орх. концерт, 16.00 Сп.ресітель, 16.30 Літер. авд., 18.00, 19.00 Театр Уляни, клас. твори, 21.00 Вок. концерт, 21.45 22.00 Симф. концерт. **Праґа** (470,2) 12.35 Концерт сальон. квартету, 17.00, 18.00 Наш рідний край у танку та співі, концерт орх., хор. **Рим** (420,8) 17.15 Орх. концерт, 19.45 Розривк. музика, 22.00 Вибір пісеньок і мельодій. **Відень** (506,8) 11.25 Авд. для жінок, 13.10 Симф. концерт, 15.20 Авд. для дітей, 18.20 Скрипка, 19.15 Велика ревія пробоєвих, 22.25, 23.00 Велика сильв. академія.

Пятниця, 1. січня 1937.

Берлін (356,7) 18.00 Гарна музика на початок року, 19.00 „Мандруючий енту зіязм", весела сильв. пригода, 22.30 Танц. музика. **Білгород** (437,3) 13.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Концерт. **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 19.30 20.00, 21.00 „Пеп Д'Еніс" оперета Сірмая. **Кеніґсвустерґгавзен** (1571) 14.00 Авд. для дітей, 20.00, 21.00 „Ловці перел" опера Бізета. **Мінхен** (405,4) 19.00 Концерт, 20.00 Вок. муз. концерт. **Мілано** (368,6) 17.15 Орх. концерт, 20.40 Розривк. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Міньон" оп. Томаса. **Париж** (1648) 12.00 Весела новорічна авд., 16.30 Танкова музика, 17.45, 18.00 Авд. для дітей, 21.45, 22.00, 23.00 „Мандріівка Зузети" оп. Васера. **Праґа** (470,2) 15.00 „Продана наречена" оп. Сметани, 21.15 Симфонія ч. 15 Чайковського. **Рим** (420,8) 18.50 Розривкова музика, 19.00 Концерт квартету, 20.40, 21.00, 22.00 „Ля Бетина" оп. Едв. Канті. **Відень** (506,8) 11.45 Симф. концерт, 15.40 Квартет а-дур Брамса, 17.15 Веселий розривковий концерт, 19.30, 20.0, 21.000 Опера, 22.30 Легка віденська музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 31. грудня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сиґнал часу, 12.00 Муз. транскрипції, гр. пл., 12.40 Полудневий, 12.50 Кинтом старий рік, гутірка, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт. 15.30

Львівські біжучі вістки, 15.35 Привагідні пісоньки, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Музичні мініятури, гр. пл., 16.10 „Пригода Сильвестра Трота“ новеля Ст. Роговського, 16.20 Над альбумом почтових марок, авд. для старших дітей. 16.35 Польська легка музика, гр. пл., 17.00 Що ми повинні знати про сусп. працівників, 17.15 Дпофортепіянова музика, 17.50 Репортаж із інст. дослідів мінку. 18.05 Резерва, 18.10.18.15 Спортові вістки, 18.20 Оркестра гармоністів, гр. пл., 18.35 „Сильвестер у давньому Львові“, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Вінщунка карнавалу“ оперетка Е. Кальмана, 20.30 Гутірка: Театр у валізі, 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00: Сильвестрівський концерт: І. Пробоєвики минулих літ, 22.00 „Весела сильвестрівська сирена“ авд. М. Гемара, 22.30 Продовження Сильв. концерту: II. „Що співаємо нині та що співатимемо“, 23.30 Сильвестер на Каспровому Версі, 0.15 До слухачів у закордоні, 0.20 У вирі карнавалу, муз. репортаж.

Пятниця, 1. січня 1937.

8.00 Сигнал часу й коляда, 8.03 Орх. музика, 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.57 Богослуження опісля легка музика з найновіших грам. плит, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розрийк. концерт; у перерві ок. год. 13.00 Новорічний монольог, 14.00 Ревія реклямового концерту (з участю солістів), 14.30 Для дітей: Вертеп і коляди, як були колись, Пісоньки для дітей, 15.00 Святих Господніх календар гутірка, 15.15 Нар. капеля, 16.20 Гутірка з хорими, 16.30 Театр Уяви: „Святочна почта“ премієра Ю. Майснера, 17.00 Концерт бажань. 17.30 Концерт орх. мандоліністів, 18.00 Новорічна спортова гутірка, 18.15 Ґріґ: Квартет ґ-моль оп. 27., 18.45 Про дарунки на ялинку для бездомних дітей, 18.55 Львівські біжучі вістки, 19.00 Мотив радости, гр. пл., 19.35 Концерт солістів: форт., скрипка, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Спогади давніх літ: Велике попурі у вик. Ґ. Рогатинерової (сопран), Руд. Кулі (тенор) й орх., 22.00 „Шкірка з банана“, гумореска Ґабр. Д'Ервілєса, 22.30 Танкова музика з р. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно —продажа: Бельґи бельґ. 89.23, 88.89, Доляри американські 5.29-5.20 і пів. доляри канад. 5.28.50—5.26.—, Фльорени гол. 289.80—288.10, Франки фр. 24.75—24.61, Франки швайцарські 121.65—120.85, Фунти анґл. 26.03—25.87, Ґульдени данц 100.20—99.80. Корони ч. 17.00—17.20. Кор. дан. 116.19—115.35, Кор. норв. 130.73—129.75, Корони шв. 134.18—133.20, Ліри італ. 25.20 — 24.70, Марки фінл. 11.49 —11.00, Марки нім. 123 — 118. Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 132 —127.

Акції.

Банк Торг. 40, Банк Польський 106, Цукор 28, Лільпоп 13.50, Островець серія 6. 25.25—25.50, Стараховичі 32.35.
Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 66.00, серія 82.00, 3 пов. інвест. 2. ем. 65.00, серія пенот., 4 кон. 50.75, 50.00, 50.25, 49.38, 49.36, три остан. дрібні, 6 дол. 62.00, 4 прем. дол. 46.75, 47.00, 7 стаб. 440.00, купон 102.27.
Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, 29. XII.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	24.00—24.75
Пшениця збор. червона	23.50—23.70
Пшениця одн. біла	23.75—24.00
Пшениця зб.	23.25—23.50
Жито шт. І	19.75—20.00
Жито шт. II.	19.50—19.75
Ячмінь одн.	21.25—21.50
Ячмінь на кашу	20.50—20.75
Ячмінь паст.	19.75—19.50
Конюшина чер. натур.	85.00—90.00
Конюшина чер. без каняники	110.00—105.00
Конюш. ч. без каняки 96%	110.00—115.00
Конюш. біла натур. без кан.	100.00—110.00
Кон. біла нат. без кан. 95%	110.00—130.00
Мука пшенична ст. ґат. І в.	40.00—40.50
Мука пшен. ст. ґат. І А	39.00—39.00
„ „ ґат. І Б	38.50—39.50
„ „ ґат. І Ц	37.00—37.50
„ „ ґат. І Д	35.00—35.00
„ „ ґат. II А	34.50—35.50
„ „ ґат. II Б	3[illegible].00—34.20
„ „ ґат. II Ц	33.75—34.55
„ „ ґат. II Д	32.50—33.[illegible]0
„ „ ґат. II Е	30.50—31.50
„ „ ґат. II Ф	29.00—29.50
„ „ ґат. II І	26.50—27.50
„ „ ґат. III А	20.75—21.25
„ „ ґат. III Б	19.25—19.75
Мука пшенична паст.	16.75—17.25
Мука пшенич. разова до 95%	26.25—26.75
Мука житня ґат. II. 50-65%	20.75—21.25
Мука житня разова 0.95%	21.25—21.75
Мука житня посеред. 65%	27.00—27.50

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 30 ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	22.25—22.75
Жито збір. 694 гр/л. 3%	18.25—18.50
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	18.10—18.20
Овес легко задощ. 444	13.50—13.75
Овес не задощ. 456	14.00—14.25
Гречка 10%	20.00—20.50
Кукурудза жовта	15.00—15.25
Кукурудза червона	16.00—16.25
Коноп. сімя	32.50—32.75
Соняшникове сімя	33.00—33.25
Насіння лену 95%	41.00—42.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	53.00—54.00
Фасоля „Різен“ руч. виб. з м.	42.00—43.00
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	40.00—41.00
Фасоля спец. ручно в. з м.	42.00—46.00
Фасоля краса рафована	25.00—26.00
Фасоля цукр. ручно виб.	31.00—32.00
Конюшина червона в кітком	90—95
Конюшина вільна від каняки	105—110
Конюшина вільна від каняки 96 проц. чистоти	110—115

Пшениця, жито, ячмінь і конюшина, подешевіли, ціни інших прод. незмінені. Тенденція загалом знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 30 грудня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.60 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.65 „
1 кг. масло експорт. дво зачет	2.65 „
молоко від 28. XII. ц. р. . .	0.16 „
яйця	4.40—4.50 „

Тенденція на масло, молоко та яйця знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 30. XII н. р. платив своїм доставцям за 1 кг живої птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногруді	1.00 зол.
Індики І. кл., добре умясені, повногруді	0.85 „
Курки цьогорічні І. кл. біло й жовтоніжки 1.50 кг. вгору	0.95 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.95 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Заява. Недавно виразився я перед третіми особами, що пана Андрія Дуфанця, кравецького майстра у Львові, виключено з Т-ва „Зоря“ у Львові за комуністичні погляди. Ця відомість опиралася на непорозумінні і хибній інформації, бо я сам ствердив, що п. Дуфанець сам добровільно виступив із Т-ва „Зоря“ і що підозрівати його про комунізм нема основи. — Львів, грудень 1936 р. — Семен Український. 3378

Як дар „Просвіті“ надіслав через Адмін. „Діла“ зол. 10.— п. Стефан Рупський, управ. школи в Кізвах.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТКА СЕМІНАРІЇ шукає праці. Займеться дітьми, або кухнею. Зголошення до „Діла“ під „Добрі поручення“. 3367 2—3

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ В СЕРЕДМІСТЮ при інт. родині соняшного покою (комфорт) з харчем для себе і донечки від січня 1937 р. Зголошення тел. 240-96 Ревізійний Союз. 3368 2—3

ПАННА ПО МАТУРІ шукає заняття до старшої особи або до дітей. Зголошення до „Діла“ під „Іванка“. 1—2

РІЖНІ

УКРАЇНЦІ! Забавки для дітей закупите найкраще і найдешевше в Пасажі Міколяша поруч кіна Утіха. 3375 1—5

ЗА 1 ЗОЛ. переробляю капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26. подвіря. 3345 3—3

Шукаєте праці? --

Певно найдете її, якщо даєте оголошення до нашого щоденника

КОЖНИЙ УКРАЇНЕЦЬ сповнить свій громадянський обовязок, якщо хоч раз у році закупить харчеві товари в знаній зі свої солідности українській фірмі „Іра“ — М. Ковалів — Львів, Кохановського ч. 7, тел. ч. 277-92. 3370 [illegible]—5

ФОРТЕПІЯНИ, фісгармонії, як нові, короткі, гарантовані, дешево продає, купує, міняє Ганзк, Пілсудського 21. І. поверх. 3243 6—10

НАЙНОВІШІ капи, бровати, накидки, меблеві покриття, ціни реклямові тільки у ФРАЙЛІХА, Сикстуська 21. 6—?

РОБІТНЯ КОВДЕР Кенцшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 3209 8—8

КОВДРИ, коци, простирала дешево, Вирібня ВАНК, пл. Марійська 6. 3210 4-7

ГАРНИЙ дарунок на Ялинку корсет індивідуальною системою „РІТА“, Ягайлонська 11а. Тел. 119-67. 3300 2—3

ЧИ ВАШ годинник ходить добре? Якщо ні, дайте направити до **ІВАНА ЗЕЛЬТЕНРАЙХА**, Львів, Марійська пл. 5. Прецизійно, солідно, дешево. З провінції присилайте почтою. 3032 16-?

ХРИСТІЯНСЬКА КОНФЕКЦІЯ для Пань поручає костюми і плащі вже від 35 зол. Львів, Ринок 26 у крамниці Ендерос. 2936 56 60

КУПНО - ПРОДАЖА

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

З днем 31. XII. 1936 відкриваю першорядний християнський

Варшавський Буфет

вул. Хорунщини і ріг Сташіца
напроти Духенського лазні
з поважанням
3376 1—4 Юліян Еліяш Більський

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відіслати з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціни друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 пр. 5 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів оправлена	зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.